

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв**

Кафедра хореографічного мистецтва

**РОЗКРИТТЯ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ТАНЦЮ В
СТИЛІ КОНТЕМПОРАРІ**

Кваліфікаційна робота (проєкт)

Пояснювальна записка

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 16-431 гр.
Спеціальності 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Панасенко Анна Володимирівна

Керівник кандидатка педагогічних наук,
доцентка Терешенко Н.В.
Рецензент голова циклової комісії
«Народна хореографія» комунального
закладу «Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв» Кізяков В.М.

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	6
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	6
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	12
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	22
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	22
2.2. Графічні таблиці твору та опис хореографічного тексту...	24
2.3. Сценографія.....	27
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	34
ДОДАТКИ	37
Додаток А.....	37
Кодекс академічної доброчесності	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлена гостротою проблеми морально-духовного та естетичного виховання дитини, яка проявилася в сучасному суспільстві в період його інформаційно-технологічної перебудови. Зусилля педагога спрямовані на формування у дітей світогляду, на виховання високої моральної культури, на художній та естетичний розвиток.

Хореографічне мистецтво - перспективна форма естетичного та морального виховання дітей і підлітків. В основі роботи педагога на заняттях з дітьми з хореографії лежить принцип виховування у навчанні, що визначається у змісті, методиках і організаційних формах роботи.

У суспільстві зростає потреба в високоінтелектуальних творчих особистостях, здатних самостійно вирішувати виникаючі труднощі, приймати нестандартні рішення і втілювати їх у життя. Проте життя «піднесло» нам ще одну психологічну проблему - залежність від гаджетів. Це багато пристроїв: смартфони, електронні книги, ноутбуки і ультрабуки, планшети, музичні плеєри, ігрові консолі та інше. Ситуація склалася насправді абсурдна: гаджети створені, щоб служити людині, а насправді вони часто підпорядковують людину собі. Особливо небезпечно, коли з'являється залежність від гаджетів у дітей.

Стрімкий розвиток сучасних технологій змусив психолого-педагогічну науку звернути пильну увагу на проблему використання високотехнологічних пристроїв дітьми, оскільки з кожним днем користувачами гаджетів стає все більш «юна» аудиторія. «Взаємовідносини» дітей і сучасних технічних одна з найбільш маловивчених сфер в дошкільній та шкільній освіті. І, на жаль, саме діти є незахищені від цих «взаємин». Огородження від гаджетів повністю або

безконтрольне їх використання дітьми не вирішать проблеми, це може погіршити не тільки усвідомлення дітьми справжнього призначення сучасних високотехнологічних пристроїв, але і негативно позначитися на їх загальному розвитку. Отримані дані показують, наскільки складно для дитячої психіки і здоров'я адаптуватися до використання медіа пристроїв в ранньому віці; стрес, погане самопочуття і дратівливість руйнують не тільки фізичне, а й емоційне дитини, його здатність до розвитку і навчання.

Виросло нове покоління, емпірично занурене в сферу специфічної життєтворчості, і це занурення відбулося в нових соціально-економічних умовах, в умовах зміщення моральних орієнтирів.

Специфіка виховної роботи в хореографічному колективі обумовлена органічним поєднанням художньо-виконавських, загальнопедагогічних і соціальних моментів в її проведенні та забезпеченні. Перший рівень виховання дитини в хореографічному колективі - це утворення і навчання його як виконавця. Другий - це формування дитини як особистості, розвитку в ньому цивільних, морально-естетичних якостей, загальної та національної культури.

Мистецтво сучасної хореографії вдосконалюється і знаходиться в постійному розвитку, в постановках використовуються нові технології. Сучасний танець, а саме «контемпорарі», це одне з нових танцювальних напрямків, що поєднує в собі елементи західного танцю і східної культури. Це вид творчості, що сприяє розкріпаченню, робить танцюриста вільним в осмисленому русі, ця високорозвинена танцювальна мова, оптимально розкриває сучасні проблеми.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення поглядів провідних вчених на визначення послідовності розкриття проблеми використання сучасних технологій у вихованні дітей засобами танцю в стилі contemporary.

Для досягнення мети дослідження було поставлено та вирішено такі **завдання:**

- проаналізувати історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції;

- визначити ідейно-тематичну основу;

- дослідити композиційно-архітектонічну побудову твору;

- зобразити графічні таблиці твору та описати хореографічний текст;

- визначити сценографію творчої роботи.

Об'єктом дослідження є сучасні технології у вихованні дітей засобами танцю в стилі contemporary.

Предметом дослідження є розкриття проблеми використання сучасних технологій у вихованні дітей.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

Життя сучасної людини вже не представляється без таких речей, як планшет, телефон, комп'ютер. Діти, спостерігаючи за життям дорослих, з пелюшок починають цікавитися гаджетами: раз мама і тато так багато уваги приділяють цим речам, значить, вони дійсно цікаві. Ставлення батьків до впровадження гаджетів в життя дитини неоднозначне: одні активно їх використовують, інші наполегливо намагаються захистити чадо від сучасних віянь.

Не варто кидатися в крайності, адже істина, як завжди, деє між ними. Дитина народжується і росте в сучасному світі, і сучасне життя пред'являє до людини досить високі вимоги. Уже в початковій школі дитині знадобиться знання комп'ютера, тому старанно не допускати знайомства дитини з різними електронними пристроями не надто передбачливо. Безконтрольне використання гаджетів дитиною теж не призводить до хорошого, тому гаджети повинні бути в житті дітей, але дозовано і під батьківським контролем. Розглянемо докладніше, в чому полягають плюси і мінуси використання гаджетів.

Хореографічне мистецтво є однією з форм естетичного виховання, пробуджує в дітях художників, вчить дітей красі і виразності рухів, виховує вміння слухати і сприймати музику, розвиває фізичну силу, витривалість, спритність і сміливість.

Систематичні заняття дітей і їх зацікавленість в досліджуваному мистецтві дають можливість проводити з дітьми велику виховну роботу, використовуючи специфічні засоби мистецтва танцю. У всіх областях естетичного виховання першорядне значення має висока якість художнього матеріалу, на основі якого ведуться заняття. Заняття з танцю відкривають можливість досягти широкого здійснення виховних завдань.

Психологічні чинники свідомості людини в дитячому віці обумовлюють і роблять природним користування дітьми комп'ютерів та телефонів з метою розваг: ігри, відео, спілкування. Негативний вплив на фізичне здоров'я дитини перше, що хвилює батьків при постійному використанні дитиною планшета: вплив на дитину електромагнітного облучення, зниження фізичної активності, постійне навантаження на зір насторожує дорослих [6].

Однак психологічний момент нерідко залишається без уваги - значення, що надається віртуальним простором: комп'ютерна гра, інтернет, простий доступ до розваг. Дитина отримує постійного «друга», який нічого не вимагає, надає розваги постійно. Втрата цілісності самого сприйняття навколишнього світу, небажання займатися будь-якою іншою діяльністю, недовольство при спробах «відволікти увагу» дитини початок того, що може привести до величезних проблем у розвитку психіки та когнітивних здібностей дитини вже завтра.

Негативні наслідки гаджетів для маленьких дітей і підлітків вже так детально задокументовані, що відмова від технологій став чи не головною метою виховання. Але нове дослідження ставить під сумнів деякі припущення про ризики часу, проведеного перед екранами електронних пристроїв, по крайній мере, щодо психічного здоров'я. Ще одне дослідження передбачає, що спроби заборонити дитині користуватися гаджетами можуть насправді мати неприємні наслідки.

Не доводиться сумніватися в тому, що підлітки проводять багато часу в соціальних мережах і відеоіграх. За оцінками Американської педіатричної академії, дитина приділяє електронних пристроїв в середньому сім годин на день. Навіть самі діти визнають, що ситуація вийшла з-під контролю: 54% підлітків у віці від 13 до 17 років згодні з тим, що вони проводять дуже багато часу за телефоном, і 52% спробували це виправити.

Справа в тому, що більшу частину знань як виховувати дітей, ми отримуємо з власного дитячого досвіду, як наші батьки виховували нас. А от з питання гаджетів такого досвіду у нас. Тому і розгубленість у багатьох батьків. Адже наш світ вже змінився. Наша нова епоха називається «Інформаційною ерою», оскільки «характеризується широкими можливостями для окремих осіб вільно передавати і приймати інформацію та миттєвим доступом, як до освоєних знань, так і до будь-якої інформації...»

Безконтрольне використання електронних пристроїв значно впливає на психіку дітей, особливо дошкільнят. Мислення і сприйняття світу починають змінюватися. Слух і зір стають основними каналами сприйняття. Не можна однозначно сказати, що вплив гаджетів на психіку дитини має виключно негативний характер. Вчені зовсім недавно почали проводити дослідження на цю тему. Однак з упевненістю можна стверджувати, що переважання інформації одного типу не може позначатися позитивно. Іншою проблемою є поступова втрата здатності фантазувати, так як в більшості своїй технології пропонують або вже готове рішення, або підштовхують до якогось певного. Дитина позбавляється можливості творити, створювати щось нове, незвичайне. Діти, чиє вільний час зайнято переважно планшетом або комп'ютером, часто деяким чином втрачають зв'язок із зовнішнім світом. Віртуальна реальність виступає в ролі посередника між дитиною і світом поза екраном.

Танець Контемп (Контемпорарі, Contemporary)- це сучасний, постійно формується стиль танцю, в якому тривають пошуки виразних форм. Контемп - це не єдиний однозначний стиль, а об'єднання танцювальних методик з західного (класичний танець, джаз-модерн) і східного (цигун, тай цзи цюань, йога) мистецтва руху[13].

Цей напрямок в танці сформувався в кінці ХХ - початку ХХІ століття на основі американського і європейського модерну і постмодерну. Але вже «піонери» сучасного танцю, Айседора Дункан і Марта Грехем, шукали легкості руху - більшою плинності, природності і різноманітності. Цей напрямок танцювального мистецтва правильніше сприймати як театр танцю, коли танцюрист, як справжній актор, накопичує в собі енергію, думки, емоції, а потім віддає їх глядачеві через рух - розмова свого тіла. Але для того, щоб накопичити, необхідно зануритися в себе, а для цього - пізнати себе. У напрямку сучасної хореографії, є дві назви, сформованих історично: contemporary (термін, запропонований для позначення європейського сучасного танцю) і постмодерн (термін, запропонований Івонной Райнер для позначення американського напрямку). Хореографічний мову «contemporary dance» ґрунтується одночасно і на західному (класичний танець, модерн-джаз танець), і на східному (цигун, тай цзи цюань, йога) мистецтвах руху. витоки виникнення цих двох підходів різні. західне мистецтво руху виникло як мистецтво танцю, а східне - як мистецтво самооборони або духовних практик. А. Архангельський так пише про contemporary dance: «Сучасний танець - це плавильний котел, в якому зібрані всі пластичні прийоми, які накопичило людство»[11].

«Contemporary dance» - це напрямок, що вимагає розуміння і усвідомлення того, як тіло влаштовано, як воно рухається, як підтримати і направити що почався імпульс. Можна виділити наступні основні техніки та методики, що використовуються в цьому напрямку танцю: техніка

Фельденкрайса, Александера (Alexander Technique), Сьюзан Кляйн (Klein Technique), Рудольфа фон Лабана, техніки йоги, релізу (release technique), Skinner Releasing Technique, Bodymind Centering, техніки імпровізації, контактної імпровізації. Ці техніки допомагають створити в тілі центр уваги. Можна сказати, що contemporary dance, серед іншого, фокусується на формуванні навичок сенсорного, кінетичного усвідомлення, що дає можливість використовувати природні ресурси тіла в танці (збалансоване використання м'язів навколо суглобів, налагодження зв'язків між центром тіла і кінцівками, дихання, виправдане напруження, перерозподіл ваги тіла і т.д.).

«Contemporary dance» можна віднести до форм сучасних практик, які мають велике значення не тільки для тілесно-фізичного розвитку людини, а й для психологічного і особистісного зростання і розвитку людини. Під час заняття, крім фізичного тренінгу (вивчення і вдосконалення технічних форм), в процес включаються більш глибокі аспекти розвитку людини. ці аспекти взаємопов'язані і невіддільні одна від одної.

Вивчення і розвиток тілесного будови людини:

- м'язи, зв'язки, скелет, їх розташування і взаємодія;
- кінетика взаємодії частин тіла в просторі і їх взаємовплив;
- взаємовідношення тіла людини з простором і навколишнім світом.

Біологічна і психологічна сутність людини:

- вивчення енергетичних внутрішніх і зовнішніх форм через освоєння дихання, взаємодія дихання і руху тіла, вплив дихання на характер руху і енергію тіла;
- взаємодія з простором через погляд, свідомість і тактильні відчуття;
- вивчення і пізнання взаємодії двох і більше тіл в контакті один з одним і в просторі (робота з партнером);

- володіння і варіювання емоційним рівнем, шляхом занурення в усвідомлену психологічну і фізичну форму існування в русі, статичності і взаємодії.

Зовсім іншим в новому мистецтві ставати і роль виконавця, а також його взаємовідносини з постановником. Так як це мистецтво глибоко особистісне, то виконавець перестає бути просто інтерпретатором ідей постановника, він неминує ставати його співавтором, а це значить, він обов'язково повинен бути особистістю. Справа в тому, що актор в даному випадку не зображує когось із себе. Тут кожен танцює себе самого, адже «contemporary dance» не стільки хореографія, скільки філософія.

Іншими словами, contemporary dance, «передає суб'єктивний людський досвід, причому найчастіше той, який ще не усвідомлений самим людиною, а існує лише на рівні підсвідомості. Кожен рух точно направлено до центру людської свідомості. За характером він наближений до побутової, повсякденної пластики, а тому його дуже важко назвати хореографічним в звичному, класичному розумінні. Пластичний мову вистав не має тієї суворості регламентації, яка властива танцю класичного. У цьому сенсі «contemporary dance» більш індивідуалізована, ніж традиційний».

Грунтуючись на вищесказаному, можемо зробити висновок, що заняття contemporary dance вчать бути усвідомленим, утримувати центр уваги в тілі, бути більш чутливими до себе, саморегуляції. Виходячи з припущення про те, що тілесні відчуття є індикатором емоційних станів, можемо стверджувати, що заняття з contemporary dance сприяють набуттю навичок як тілесної, так і емоційної саморегуляції. Іншими словами, цей напрям сучасної хореографії, серед іншого, може бути корисним в психологічному сенсі, як практика тілесного, емоційного усвідомлення і як практика, яка допомагає набутти навичок психічної саморегуляції.

1.2. Ідейно-тематична основа

Важливою характеристикою постановок contemporary dance, як вже було відзначено, є освоєння різних просторів, відсутність боязні, і, навіть прагнення вийти за межі класичного театрального простору. Різноманітність в такому випадку практично не має кордонів - від літературного музею і хорового ліцею до вокзалу і відкритого міського простору. Особливістю сценічного простору класичного театру є позиція глядача як стороннього спостерігача, незалежно від сили і характеру його внутрішніх переживань. Йому розповідають історію, у нього прагнуть викликати певні, цілком конкретні емоції, його думки направляють в цілком певному напрямку.

Сьогодні, як ніколи, діти потребують уваги та правильного виховання. Хореографія є один з інструментів виховання дитини, впливу на їх підсвідомість. Якщо послухати дорослих, то майже всі одностайно відзначають, що нинішні діти вже не ті. Вони - інші! Вони - абсолютно інші! І про це говорять не тільки бабусі, але і досить молоді мами і тата, а так само вихователі, педагоги, психологи.

То яка ж вона, дитина 21-го століття? В першу чергу, це та же сама дитина, якій в усі віки були потрібні увага, турбота, любов, ласка батьків і близьких. Розвиток дітей з моменту народження йде найпростішим чином - повноцінний сон, годування, масаж, загартовування, розвиток мови, перші кроки. Виховання і навчання дитини все так же є основною метою нашого суспільства, щоб виростити здорову, гідну і щасливу людину.

Однак вже з дитинства стає помітна різниця між сучасними дітьми і їх ровесниками, що жили 100, 50, або навіть всього лише 20 років тому.

Дитина 21-го століття живе в складному світі нових технологій, і йому невтямки, що колись все було інакше. Його оточують автоматика, механізми, телебачення, моїльний зв'язок і тощо. Для дітей це - норма, в їх

розумінні так було завжди. Далі йде знайомство дитини з гаджетами (комп'ютером, планшетом, телефоном), причому часом дорослі самі підсовують їх малюкові як іграшку, підігриваючи інтерес барвистими картинками і відеосюжетами.

Новітні технології та інтернет дозволяють отримувати величезний обсяг інформації, до якого раніше не було такого вільного доступу. Дитина стає ще більш поінформованою. Але поряд з чудовими освітніми програмами для всебічного розвитку дітей, всесвітня павутина виливає на малюка величезну кількість низькосортних або страхітливих відеороликів і непотрібної реклами.

Чи треба говорити, що цей потік здатний завдати величезної шкоди психічному та емоційному здоров'ю дитини? Адже у дітей дуже швидко формується інтернет-залежність. У дитячих іграх з'являються роботи, монстри, зомбі. Звичайно, дитина проводить купу часу за комп'ютером зручний батькам, але в дитячому саду і початковій школі, без улюблених «іграшок» такі діти стають агресивними або плаксивими.

Залишає бажати кращого і фізичний розвиток дітей 21-го століття. Повноцінне харчування нерідко замінюється фаст-фудом, популярними попкорн, чіпсами і газованими напоями. Інформаційні діти майже не грають в рухливі ігри, а довге сидіння за комп'ютером призводить до проблем із зором, хребтом, і імунною системою. І тут на допомогу може прийти саме хореографія.

Основою хореографічної діяльності є танець, спеціальну особливість якого складають два компонента: духовно-культурний (естетичний) і телесний (фізичний). «Заняття танцем не лише вчать по- розуміти і створювати прекрасне, вони розвивають образне мислення і фантазію, дають гармонійне пластичне розвиток»[2].

Багатофункціональні можливості танцю дозволяють залучати до хореографічної діяльності всіх дітей з метою їх всебічного і гармонійного розвитку. Однак в сучасній системі освіти значення хореографії недооцінюється.

При розробленні дипломної роботи за основу творчого номеру нами була взята саме проблема дітей 21 століття – інтернет залежність. На нашу думку сьогодні найактуальнішою темою залишається виховання інформативних дітей 21 століття, залучення їх до більш традиційних засобів освіти, а саме книги. Вчителі повинні налаштувати дітей відмовитись від гаджетів на користь книзі.

Тема - вплив сучасних технологічних засобів на здоров'я, розвиток та підсвідомість дитини. Сьогодні це велика проблема соціому. Комп'ютери, планшети, мобільні телефони, ноутбуки, тощо є не тільки засобами, які допомагають розвиватися людині інтелектуально, але також є і засобами формування уявлення про світ.

Перші шість років життя дитини - це найважливіший період у розвитку людини, і в цей час закладається основа всього майбутнього життя, впевненість в собі, почуття власної гідності, поведінка в стресових ситуаціях, тому слід зробити безпосередні висновки. А саме: вплив сучасних досягнень НТП на формування особистості людини починається ще з раннього дитинства, і вже в цьому віці вони можуть чинити шкідливий вплив на психіку людини. А діти сьогодні тримають у руках прилади технічного прогресу майже з пелюшок.

Очевидна масова залежність людей від щорічних технічних новинок. Або як ще називають її сучасні вчені - гаджет-залежність. Здавалося б, як може впливати гаджет-залежність на розвиток особистості людини, але, при даному типі залежності, у людини спостерігається порушення об'єктивності

прийняття рішень, що в подальшому може також позначитися на розвитку особистісних і професійних якостей людини.

Також найбільш небезпечним, наслідком розвитку НТП для нормального становлення особистості людини є інтернет-залежність. Інтернет-залежність - це розлад психічного характеру, при якому людина дуже нав'язливо бажає увійти в глобальну мережу і нездатний вийти з неї вчасно.

В останні роки збільшилася кількість суїцидів серед підлітків. За однією з версій учених, зростання суїцидів пов'язаний ще і з тим, що через НТП у людей став все більше розвиватися синдром дефіциту уваги. Ще в дитинстві деякі батьки замість того, щоб займатися з дитиною включали йому телевізор, комп'ютер або що-небудь інше і йшли, при цьому не підозрюючи якій небезпеці вони піддають свою дитину в майбутньому. Виходячи з вище написаного, слід зазначити, що, звичайно ж, не можна повністю провести паралелі між НТП і зростанням психологічних відхилень і зростанням суїциду у людей, але все ж варто відзначити, що дана тенденція присутня.

Смомбі (наголос на «о») - це сленгове слово, що позначає людини, постійно дивиться на свій смартфон і не помічає оточуючих предметів і подій. Слово утворено від злиття Смартфона і Зомбі.

Небезпека постійної уваги на екран смартфона полягає в тому, що людина перестає оперативно реагувати на події навколишнього світу і може, наприклад, запросто потрапити під машину або зіткнутися з велосипедистом. Тому, дорогі власники смартфонів! Не будьте смомбі, коли йдете по вулиці вашого міста. Інакше можете опинитися там, звідки ще ніхто не повертався.

Ідея – крім очевидних плюсів сучасних технологій, які допомагають по життю і в освіті, є і мінуси - «підводні камені», які руйнують наше життя.

Слід долучатися до більш традиційних засобів освіти. І без занурення з головою у інтернет та гаджети можна бути розумним. Не дарма говорять, що «книга всьому голова».

Є гіпотези, що довідники незабаром приєднаються до епохи динозаврів. Так як зручніше ними користуватися в електронному вигляді. Але ось художня література - це справа інша. У неї є свої ряди переваг перед Інтернетом. Перш за все - це зосереджене читання і той факт, що папір не залежить від джерела живлення. А головне - вона довговічніша.

Надзавдання – Баланс життя між книгою та гаджетами.

Книги більш потужні суперники в порівнянні з Інтернет простором. Вони не піддаються вірусам і їх часом не видалить користувач ПК.

Наскрізна дія – людина під дією колективної думки йде за всіма. Відбувається «стадний інстинкт», безвихідь. Проте книга, як ковток повітря. Вона допомагає, лікує, підіймає та надихає людину. Книга – це зв'язок з реальним світом.

Конфлікт - сила впливу електронних роботів - монстрів, які давлять на психіку дитини.

Соціальні мережі стали справжнім стихійним лихом. Їх популярність в поєднанні з відсутністю життєвого досвіду і спробою самоствердитися неминуче веде до виникнення залежності.

Наслідки життя підлітків у соціальних мережах:

- відсутність навичок життя в реальному світі;
- зниження здатності міркувати логічно, критично оцінювати інформацію;
- неадекватна поведінка, непередбачувані емоції, нетерпимість, агресія;
- спроби суїциду через розбіжність життя в мережі з реальністю.

Статистика залежності від соціальних мереж дозволяє визначити кількість часу проведеного онлайн. (додаток 1). Діти і підлітки потребують у самовираженні. Якщо немає інших засобів поділитися своїми думками, емоціями та енергією, вони звертаються до комп'ютера. Їх увага, уява все занурюється у віртуальний світ. Вони не ачуть нічого. Навіть правила життя їм диктує інтернет. А це дуже небезпечно. Прикладом, є всім відома соціальна мережа Тік Ток, у якій дуже швидко розлітаються відео-заклики о самогубстві. А діти нажаль відкликаються на ці відео задля запису свого «хайпового» контенту. При цьому де та грань між життям у інтернет просторі та смертю?

У творчій роботі показана суперечність двох світів реального та віртуального. Людей які повністю занурені у телефони та людина, яка читає книгу, при цьому надихається оточеним світом, бачить все прекрасне. Книга це той самий зв'язок з реальним світом. Це наш внутрішній баланс, наша психічна врівноваженість.

Зміст хореографічної композиції відображається у лібрето:

*Із віртуальності швидше біжи,
відкрий вікно в квітучу реальність.
Спокусою кліків свою душу не губи
і не міняй творіння на банальність.*

21 століття. Соціум переживає важкий період життя. Всіх захоплює інноваційно-технологічна хвиля. Люди не можуть жити без технологій, інформації та гаджетів.

Розрив між поколінням батьків і дітей існував завжди. Однак зараз тут пролягла вже майже офіційно визнана межа. Ми - покоління digital immigrants, що прийшли в digital-світ з бескомп'ютерних часів. Вони - покоління digital natives, що народилися зі смартфоном в руках.

В епоху Великих географічних відкриттів ніхто не відправляв дітей у плавання до невідомих берегів. В епоху створення автомобілів нікому не приходила в голову думка, що діти від природи вміють водити машину. В епоху освоєння космосу дітей не висаджували на Місяць. Але в digital-еру діти оточені ще не вивченими гаджетами і занурені в ще не вивчену digital-середу. А це може зіграти з нами злий жарт...

Ось вони діти сьогодення. Занурені у гаджети та, не звертаючи свою увагу на навколишній світ. Їх ніщо не цікавить крім синього екрану телефону. Життя кипить під маскою соціальних мереж. Але залишаються в нашому оточенні ще ті люди які не зважаючи на технічний прогрес все ж таки пам'ятають що таке книга.

У зв'язку з розширенням сфери цифрової інформації, все більше змінюється уявлення дітей про навколишній світ. Більшість реклами впливає на наївне дитяче підсвідомість і агресивно позначається на їхньому розвитку. Друкована книга дає можливість зосередитися на головному: на образах, діалогах, проблемах, закладених у творі. І людина сприймає книгу цілісно, не відволікаючись на другорядне.

Людина повинна раціонально розподіляти свій час між електронними засобами та більш традиційними. Знаходити баланс. Не забувати читати. Читати друковану книгу. Та нажаль все більше нас захоплюють смомби.

Головна героїня номеру усупереч всьому не піддається стадному інстинкту. Коли навколо всі занурені у телефони, вона занурена у дивовижний світ книги. У глобальному розумінні проблеми вона іде на задній план. Її ніхто не помічає. Вона губиться серед натовпу. А людей як воронкою затягує у віртуальний світ. Світ екрану телефону. Це залежність.

Біда сучасної людини – це різке вимкнення інтернету (wi-fi). А без інтернету людина що? На думку сучасної дитини – нічого. Там все життя. Соціальні мережі зв'язали нас.

Без wi-fi людина починає нервувати, психувати. Телефони просто летять з рук. Психіка не витримує напруження. Відбувається психоз. По одному кожен відмовляється від телефону. Та повертається у реальний світ.

Є дві крапки дотику. Від книги через ланцюжок людей по всьому світу, як електричний струм відбувається реакція. На тому кінці людина та телефон. Вона чинить опір. Голова ще не здатна покинути гаджет та подивитися навкруги.

Цицерон казав: «Будинок, в якому немає книг, подібний до тіла, позбавленому душі». Та ось люди заглиблені у світ синього екрану сьогодні не мають нічого в середні. Вони пусті. Та саме книга здатна наповнити кожного нас чистою та неповторною душею. Душею яка живе, а не існує у соціальній мережі.

Як в кожній казці добро перемагає. Та останній герой теж відкладає телефон. Він вирішує стати на шлях істинний, побачити цей прекрасний світ та наповнити себе.

Та ось нарешті книга величається. Вона на першому плані. Увага зосереджується саме на книзі. Велика сила книги зламає кожного та надихає на нове життя. Навіть остання людина, яка до кінця опиралася – починає читати. Так знову спрацював стадний інстинкт. Але тепер прикладом всьому книга, а не якість електронні пристрої.

У творчій роботі постає декілька хореографічних образів, а саме:

- натовп людей з телефонами – покоління «смомби» (людина, яка постійно дивиться в свій телефон). Це викала частка населення нашої планети Земля. Неврівноважені, психічно залежні від інформаційних технологій. Люди які не бачать оточуючий світ. Їх життя – це життя по той бік екрану.

- дівчинка з книгою – той, невеликий відсоток людей, які залишаються вірними книзі та традиційним засобам освіти. Це люди які

бачать реальній світ, а не світ за синім екраном телефону. Вони врівноважені, розумні, начитані. Це саме той правильний приклад, за яким слід йти.

- дівчина з телефоном, яка до останнього не випускає його з рук – навіть незважаючи на відсутність інтернету вона до останнього бореться за гаджет. Її не цікавить ніщо крім телефону.

Основним засобом створення атмосфери є світло, звуки і запахи. Вони мають здатність змінювати атмосферу за частки секунди. Після того як голос і звук вийшли з підпорядкування мови як пояснюють сенс, звук став таким ж творцем простору, як і інші складові. Звуки, так само, як і запахи огортають сприймає суб'єкта і проникають в його тіло. при цьому, з точки зору фізики, тіло виступає як резонатор, в якому лунають звуки викликають певні коливання. деякі звуки здатні навіть викликати больові відчуття. «Захиститися» від впливу звуків глядач практично не може. Коли звуки, шуми або музика перетворюють тіло слухача в резонансний простір, він сприймає їх не як щось, зовні що досягає його слуху, а переживає як процес, що відбувається всередині його тіла, який викликає різні почуття. Звук в зв'язку з особливим його співвідношенням з простором є чи не першим способом людини в осягненні характеристик цього простору. Через крик або повторювані кидання іграшки, супроводжувані певними звуками, дитина осягає простір набагато раніше, ніж тактильно і візуально. Ця звукова чуйність кілька «засинає» за непотрібністю в дорослому віці, але не зникає остаточно. Звуковий супровід створює особливу образний простір.

Музичним супроводом до хореографічної постановки була взята мінусова фонограма композиції співачки Біллі Айліш «lovely». Та вона номеру є дуже символічною. Адже в композиції виконавиця втілює в собі почуття і переживання багатьох підлітків, при тому не тільки позитивні і радісні, а й пригнічують, наприклад, відчуження і страх. Спочатку вона

занурює слухача в купу депресивних думок, а потім наполягає, що з ними можна розправитися. Так і в нашому номері ми показуємо депресивний стан людей смомби та варіант виходу з цієї жахливої ситуації – телефонної залежності.

Композиція «lovely» (до слова, назва офіційно пишеться малими літерами) народжувалася в домашній атмосфері. Практично вся музична складова, в тому числі й сама фортепіанна частина, записувалися в крихітній спальні брата і музичного продюсера Біллі Айлиш - Фіннеас О'Коннелла.

Деякі інші інструменти були додані протягом наступних місяців. Скрипкової партію представила Медісон Лейнстер, широко відома своїм однойменним каналом на «YouTube», де вона грає на укулеле і скрипці, виконуючи в основному кавер-версії популярних пісень.

Звучання музичного матеріалу, дуже схоже на оркестрове. Проте, воно підживлює емоційні наміри автора музики та нашу ідею номеру.

Для більш повного занурення у тему номеру до музичної композиції були добавлені різні технічні ефекти. Наприклад, звуки набору повідомлень на телефоні, дзвінка телефону, шум людей, сміх дітей, переривання зв'язку, голос тощо. Ці елементи музики надали твору більше зрозуміння теми, ідеї та емоційного забарвлення.

Звук є незвичайним і дивовижним матеріалом. По-перше, він існує лише в момент свого звучання; по-друге, звучання голосу регулюється диханням - воно триває рівно стільки, скільки триває видих і може бути продовжено лише після нового вдиху. Таким чином, своєрідність цього матеріалу полягає в тому, що він існує тільки у вигляді «екстазу». По-третє, звук голосу поєднує в собі певну тілесність, звуковий і просторовий аспекти, так важливі для вистави.

РОЗДІЛ 2.

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору

В основі архітектоніки творчої роботи лежить композиція танцю, яка організовує сценічний простір, вибудовує зорову ієрархію образів. Балетмейстер повинен бути мислителем, психологом і педагогом: створюючи драматургію постановки танцю, втілюючи її засобами хореографічної композиції в пластичні образи, він працює з виконавцями як режисер.

Композиційно-драматургічна побудова дії в танці - «архітектоніка» (експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація і розв'язка) визначають силу емоційного впливу на глядача. Емоційний вплив може бути посилено, коли з наростанням дії руху і малюнок танцю ускладнюється, темп музики прискорюється, динаміка звучання збільшується. В іншому випадку - навпаки, з розвитком дії рух і малюнок спрощується, темп сповільнюється іноді до повної зупинки; динаміка звучання знижена, однак, напруга дії, як і в першому випадку, досягає кульмінації.

Композиційна побудова хореографічного номеру складається з 5 частин відповідних законам драматургії:

Експозиція – дія відбувається 21 столітті. Держава підтримує порядок життя людей онлайн. Та ще й масово мимо волі всіх закликають працювати та вчитися дистанційно. На сцені з'являються натовп людей - «смомбі» (люди які постійно дивляться в телефон). Та серед них є одна дівчинка яка читає книгу. Телефонно-залежні не помічають навколишній світ, та постійно зачіпають читаючу дівчину.

Завязка – виникає конфлікт поколінь, проблема залежності від гаджету. Освіти минулих років відходить на задній план. Інформаційні технології правлять людьми. Життя в екрані телефону. Дівчата виконують танцювальні па з телефоном у руках. Дівчина с книгою зникає. Вся увага на гаджет.

Розвиток дії – розкриття теми номеру. Дівчата повністю в телефонах. Дівчат затягує у воронку інтернет залежних. Та коли пропадає wi-fi починається великий стрес, психіка не витримує. Дівчата починають стесувати та телефони летять у різні боки. Але залишаться одна незламна.

Кульмінація – в образе дівчини четверть населення Землі. Вона до останнього не відпускає телефон. Від книги через ланцюг дівчат лине як електричний струм сила. Психічний злам. Дівчина відмовляється від телефону.

Розв’язка – рано чи пізно, кожен все одно звернеться до книги, яка наповнить людину життям. Дівчата одна за одною залучаються до читання книги.

Композиційно-архітектонічна побудова хореографічної композиції представлена у таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	12 тактів	Поява героїв
Зав’язка	14 тактів	Діалог між натовпом та телефонами, які затягують у віртуальний світ.

Продовження таблиці 2.1

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Розвиток дії	10 тактів	Дії натовпу в обставинах відключення зв'язку. Боротьба головної героїні з основною масою.
Кульмінація	10 тактів	Переломний момент. Остання незламна героїня на фоні всіх.
Розв'язка	10 тактів	Перемога книги над телефонно-залежними

2.2. Графічні таблиці твору та опис хореографічного тексту

Композиція танцю розкривається як через драматургію номера, так і через малюнок танцю. Подальший розвиток малюнка танцю від простого до складного залежить і безпосередньо пов'язано з експозицією, зав'язкою, ступенями перед кульмінацією, кульмінацією, розв'язкою.

Малюнок танцю - це розташування і переміщення виконавців по сценічному майданчику в певній послідовності і композиційної завершеності.

Рухи для танцюючих створює малюнок танцю, систематизуючи різні побудови і перестроювання, для найбільшого психічного впливу на глядача. Так як завдання балетмейстера домогтися, щоб малюнок танцю висловлював ту думку, яка закладена в номері. Вся композиція і малюнок

танцю, повинні бути побудовані на ідеї хореографічного твору, на емоціях, на стані героїв, які виражені в їх діях.

Малюнок танцю і танцювальний текст нерозривно пов'язані і це позначається на значенні малюнка танцю в створенні хореографічного твору. Розвиток малюнка танцю має бути логічним, тісно пов'язаним з танцювальною лексикою. Залежно яке завдання номера ставить перед собою балетмейстер може симетрично або асиметрично будуватися малюнок танцю.

Рухи танцюючих утворює малюнок танцю, узагальнюючи їх. Всі види побудови і перестроювання виявляють на глядача певне психологічний вплив, з цього можна з'ясувати завдання балетмейстера - домогтися, щоб якомога більше малюнок танцю висловлював ту думку, то настрій і той характер, які ставив перед собою балетмейстер.

Зв'язок попереднього малюнка з подальшим є логікою розвитку танцю, але головним завданням є те, що кожен наступний малюнок повинен бути більш розвиненим попереднього.

Для точного переконання правильної побудови малюнка танцю, хореограф під час репетицій прагне перевірити малюнок танцю із залу для глядачів, а саме з різних точок.

Не завжди логіка розвитку малюнка танцю залежить в першу чергу від завдання, яке поставив перед собою балетмейстер. Якщо в співвідношенні з драматургією номера потрібно показати на сцені будь-які емоційні стани героя, наприклад тривогу, то балетмейстер може обривати один малюнок танцю і переходити до іншого, і це рішення буде схваленим, так як це буде безпосередньо пов'язано із завданням, яке поставив перед собою балетмейстером .

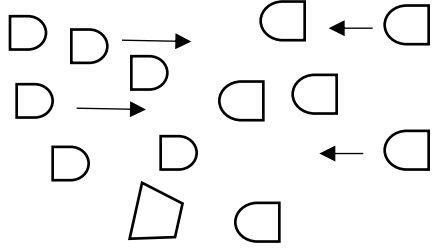
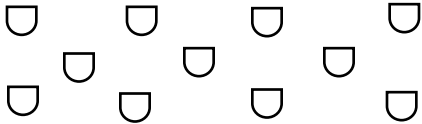
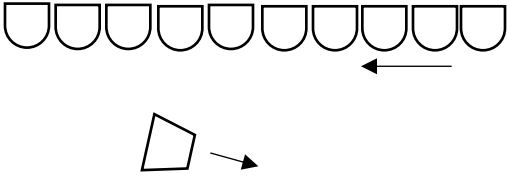
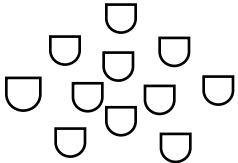
Графічна фіксація постановки представлена в таблиці 2.2. У таблиці використовуються наступні умовні позначки:

Спина дівчини - D-обличчя дівчини


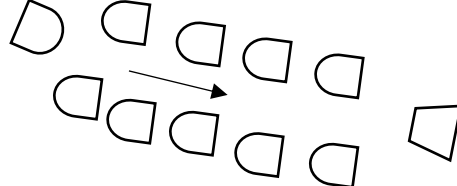
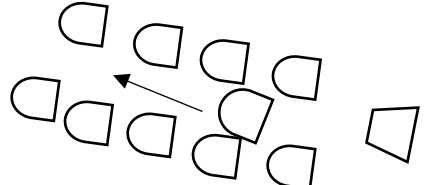
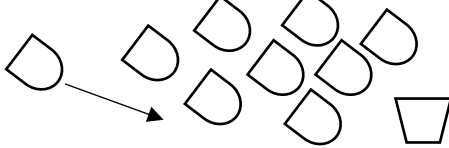
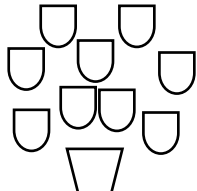
Спина головної героїні - □ - обличчя головної героїні

Напрямок руху - →

Таблиця 2.2

Архітек- тоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція			Вихід героїв з різних сторін на сцену; утворюють натовп.
Зав'язка			Виконання дівчатами танцювальної композиції №1
Розвиток дії			Перестроювання в одну лінію. Виконання танцювальної комбінації №2
			Дівчата утворюють коло. Виконання комбінації №3

Продовження таблиці 2.2

Архітек- тоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Кульмінація			Виконання комбінації №4
			Виконання комбінації №5
			Виконання комбінації №6
Розв'язка			Виконання комбінації №7
			Фінальна картинка

2.3. Сценографія

Для хореографічного твору так само важлива танцювальна мова. Мову танцю називають «лексикою». Лексика - словниковий склад тієї чи іншої мови. Танцювальної лексикою є танцювальна комбінація, яка поєднує в собі жести, рухи, пози, міміку в певному, періодично відновленому композиційному побудові, драматургічному розвитку, що має тимчасову тривалість.

Танцювальна комбінація є найважливішим виразним засобом хореографічного мистецтва. В її структурі має бути присутнім головне, домінуюче рух, другорядне, сполучна, і «завершальна крапка», яка у відповідних умовах може бути початком наступної танцювальної фрази.

При оформленні хореографічного твору ми застосовували елементи реквізиту. Предмети можуть не тільки нести для глядачів певні смисли, а й викликати асоціації з конкретними контекстами або пробуджувати спогади, пов'язані для сприймає з сильними емоційними переживаннями.

Реквізит - окремі речі або сукупність предметів і речей справжніх або бутафорських, є матеріальним оформленням хореографічного твору.

У творчому номері використовуються чохли від телефону та книга. Кожна дівчина в руках тримає червоний чохол від телефону, що саме і відіграє роль самого телефону. А головна героїня тримає у руках книгу.

Реквізит також грає важливу роль в постановках. Адже, як і сценічний костюм, він здатний показати індивідуальність і характер номера, передати його тему і ідею.

Світлове оформлення сцени в деяких випадках здатне замінити декорації, беручи на себе смислове навантаження. Воно дає можливість «вихоплювати» окремі персонажі, зробити композиційні акценти, розділити сценічний майданчик на окремі складові. Світло допомагає створити атмосферу хореографічного твору.

Основним визначенням хореографічного твору і яскравим виразним засобом є костюм. Роль костюма в танці значна. Костюм може служити для характеристики героя, виявити риси індивідуальності, він повинен відповідати вимогам, що пред'являються до одягу для танцю: бути зручним для виконання, щоб не турбувати руху, а намагатися підкреслити їх.

Якщо говорити про костюм як такому, в contemporary dance часто можна помітити, при наполегливому прагненні до природності рухів

пригнічення комфортності фізичного тіла різними способами, можливо, як підсвідома фіксація приналежності до культури, обробтанности, формування нових кодів. Одяг - як функціонал, необхідний для здійснення деяких дій, створення ситуації, вибудовування ієрархії. В такому разі не тільки тілесність актора реорганізує простір постановки, а й деякі об'єкти і матеріали починають впливати на це простір своєю присутністю.

Нами використовуються чорні танцювальні блузи та брюки для основної маси танцюристів. Ці костюми відображають сірий, занівечений світ телефонно-залежних людей. Наш темний соціум занурений у інформаційні технології. Головна героїня світла дівчинка. Вона вдягнена у світле плаття. Образ виражає наше світле майбутнє, ковток свіжого повітря.

Візуальне супроводження постановки - костюм, сценографія, є одним із значущих чинників, що сприяють зануренню в інший вимір, нелюдське, надлюдське, що знаходиться «за» буденністю. Костюм і декорації в contemporary dance не є чимось статичним в візуальному і семантичному плані. Вони можуть бути певним символом або показником значущості персонажа. Вони можуть дати якусь додаткову семантичну або емоційну наповненість, або стає частиною персонажа, визначаючи деякі його особисті функції.

ВИСНОВКИ

Дослідження проведені в дипломній роботі дозволяють зробити наступні висновки:

Безконтрольне використання електронних пристроїв значно впливає на психіку дітей, особливо дошкільнят. Мислення і сприйняття світу починають змінюватися. Слух і зір стають основними каналами сприйняття. Не можна однозначно сказати, що вплив гаджетів на психіку дитини має виключно негативний характер. Вчені зовсім недавно почали проводити дослідження на цю тему. Однак з упевненістю можна стверджувати, що переважання інформації одного типу не може позначатися позитивно. Іншою проблемою є поступова втрата здатності фантазувати, так як в більшості своїй технології пропонують або вже готове рішення, або підштовхують до якогось певного. Дитина позбавляється можливості творити, створювати щось нове, незвичайне. Діти, чий вільний час зайнято переважно планшетом або комп'ютером, часто деяким чином втрачають зв'язок із зовнішнім світом. Віртуальна реальність виступає в ролі посередника між дитиною і світом поза екраном.

«Contemporary dance» можна віднести до форм сучасних практик, які мають велике значення не тільки для тілесно-фізичного розвитку людини, а й для психологічного і особистісного зростання і розвитку людини. Під час заняття, крім фізичного тренінгу (вивчення і вдосконалення технічних форм), в процес включаються більш глибокі аспекти розвитку людини. Ці аспекти взаємопов'язані і невіддільні одна від одної.

Сьогодні, як ніколи, діти потребують уваги та правильного виховання. Хореографія є один з інструментів виховання дитини та впливу на її підсвідомість. Вже з дитинства стає помітна різниця між сучасними дітьми і їх ровесниками, що жили 100, 50, або навіть всього лише 20 років тому.

Дитина 21-го століття живе в складному світі нових технологій, і йому невтямки, що колись все було інакше. Його оточують автоматика, механізми, телебачення, мобільний зв'язок і тощо. Для дітей це - норма, в їх розумінні так було завжди. Далі йде знайомство дитини з гаджетами (комп'ютером, планшетом, телефоном), причому часом дорослі самі підсовують їх малюкові як іграшку, підігриваючи інтерес барвистими картинками і відеосюжетами. Новітні технології та інтернет дозволяють отримувати величезний обсяг інформації, до якого раніше не було такого вільного доступу. Дитина стає ще більш поінформованою. Але поряд з чудовими освітніми програмами для всебічного розвитку дітей, всесвітня павутина виливає на малюка величезну кількість низькосортних або страхітливих відеороликів і непотрібної реклами.

Залишає бажати кращого і фізичний розвиток дітей 21-го століття. Повноцінне харчування нерідко замінюється фаст-фудом, популярними попкорн, чіпсами і газованими напоями. Інформаційні діти майже не грають в рухливі ігри, а довге сидіння за комп'ютером призводить до проблем із зором, хребтом, і імунною системою. І тут на допомогу може прийти саме хореографія.

При розробленні дипломної роботи за основу творчого номеру нами була взята саме проблема дітей 21 століття – інтернет залежність. На нашу думку сьогодні найактуальнішою темою залишається виховання інформативних дітей 21 століття, залучення їх до більш традиційних засобів освіти, а саме книги. Вчителі повинні налаштувати дітей відмовитись від гаджетів на користь книзі.

Тема номеру - вплив сучасних технологічних засобів на здоров'я, розвиток та підсвідомість дитини. Сьогодні це велика проблема соціуму. Комп'ютери, планшети, мобільні телефони, ноутбуки, є не тільки засобами,

які допомагають розвиватися людині інтелектуально, але також є і засобами формування уявлення про світ.

Смомбі (наголос на «о») - це сленгове слово, що позначає людину, яка постійно дивиться на свій смартфон і не помічає оточуючих предметів і подій. Слово утворено від злиття Смартфона і Зомбі.

Небезпека постійної уваги на екран смартфона полягає в тому, що людина перестає оперативно реагувати на події навколишнього світу і може, наприклад, запросто потрапити під машину або зіткнутися з велосипедистом. Тому, дорогі власники смартфонів! Не будьте смомбі, коли йдете по вулиці вашого міста. Інакше можете опинитися там, звідки ще ніхто не повертався. Це один з головних закликів до глядача, та самих учасників танцювального номеру.

Проте виявлена ще й інша сторона – діти сьогодні практично не читають паперові книжки. Звідси впливає ідея номеру – крім очевидних плюсів сучасних технологій, які допомагають по життю і в освіті, є і мінуси - «підводні камені», які руйнують наше життя. Слід долучатися до більш традиційних засобів освіти. І без занурення з головою у інтернет та гаджети можна бути розумним. Не дарма говорять, що «книга всьому голова». Потрібно знайти той баланс життя між інтернетом та книгою. Книги більш потужні суперники в порівнянні з Інтернет простором. Вони не піддаються вірусам і їх часом не видалить користувач ПК.

В основі архітектоніки творчої роботи лежить композиція танцю, яка організовує сценічний простір, вибудовує зорову ієрархію образів. Балетмейстер повинен бути мислителем, психологом і педагогом: створюючи драматургію постановки танцю, втілюючи її засобами хореографічної композиції в пластичні образи, він працює з виконавцями як режисер. Композиційна побудова хореографічного номеру складається з 5 частин відповідних законам драматургії в яких послідовно відображається

тема та ідея номеру. Композиція танцю розкривається як через драматургію номера, так і через малюнок танцю, тобто розташування і переміщення виконавців по сценічному майданчику в певній послідовності і композиційній завершеності. Вся композиція і малюнок танцю, будуються на ідеї хореографічного твору, на емоціях, на стані героїв, які виражені в їх діях.

Для хореографічного твору так само важлива танцювальна мова. Мову танцю називають «лексикою». Лексика - словниковий склад тієї чи іншої мови. Танцювальної лексикою є танцювальна комбінація, яка поєднує в собі жести, рухи, пози, міміку в певному, періодично відновленому композиційному побудові, драматургічному розвитку, що має тимчасову тривалість.

Танцювальна комбінація є найважливішим виразним засобом хореографічного мистецтва. В її структурі має бути присутнім головне, домінуюче рух, другорядне, сполучна, і «завершальна крапка», яка у відповідних умовах може бути початком наступної танцювальної фрази.

Візуальне супроводження постановки - костюм, сценографія, є одним із значущих чинників, що сприяють зануренню в інший вимір, нелюдське, надлюдське, що знаходиться «за» буденністю. Костюм і декорації в contemporary dance не є чимось статичним в візуальному і семантичному плані. Вони можуть бути певним символом або показником значущості персонажа. Вони можуть дати якусь додаткову семантичну або емоційну наповненість, або стає частиною персонажа, визначаючи деякі його особисті функції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архангельский А. Contemporary dance может стать грандиозной обучающей программой для «работы» с миром [Электронный ресурс] / А. Архангельский // Огонек. – 2005. – № 21. – Режим доступа : [dance-net.ru]
2. Архангельский А. Балет без правил [Электронный ресурс] / А. Архангельский // Огонек. – 2005. – № 20. – Режим доступа : [dance-net.ru]
3. Баскаков, В. Ю. Свободное тело : хрестоматия по телесно-ориентированной психотерапии и психотехнике / В. Ю. Баскаков. – М. : Ин-т общегуманит. исслед., 2001. – 224 с.
4. Вольфович Т. Contemporary ego / Т. Вольфович // Новый балет. – 2004. – № 5. – С. 46.
5. Выготский Л.С. Вопросы детской психологии, – С-П; Союз, 1997. – 224 с.
6. Гидденс, Э. Постмодернизм / Э. Гидденс // Философия истории : сб.–М., 1995. – С. 87–90.
7. Гиршон, А. Танцевальный Клондайк [Электронный ресурс] /А. Гиршон. – Режим доступа: // www. performance.com. – 14.03.2001.
8. Ерохина, О. В. Школа танцев для детей : [Фольклор, классика, модерн] / Ерохина О.В. - Ростов н/Д. : Феникс, 2003. - 223 с. :
9. Журнал "Современные эстрадные танцы". Подшивка за 2002 г.
10. Композиция урока и методика преподавания модерн-джаз танца. В. Никитин, издательский дом «Один из лучших», Москва, 2006 г.
11. Креативный ребенок. Диагностика и развитие творческих способностей. Ростов – на – Дону, «Феникс», 2004 г.
12. Меланьин, А. А. Теоретические аспекты изучения хореографического искусства: методы анализа танцевального движения / А.

А. Меланьин // Я вхожу в мир искусств : репертуарно-метод. б-чка. – 2010. – N 8. – С. 4–175.

13. Методика и технология работы педагога дополнительного образования. В.П. Голованов. Гуманитарный издательский центр «Владос», Москва, 2004 г.

14. Никитин В. Ю. Инновационный подход к профессиональному обучению балетмейстеров современного танца : монография / В. Ю. Никитин. — М. : МГУКИ, 2006. — 264 с. : ил

15. Никитин, В. Ю. Композиция в современной хореографии : учеб.-метод. пособие / В. Ю. Никитин, И. К. Шварц. – М. : МГУКИ, 2007

16. Никитин, В. Ю. Композиция урока и методика преподавания модерн-джаз танца : учеб. пособие / В. Ю. Никитин. - М. : Один из лучших, 2006. – 253 с.

17. Никитин, В. Ю. Теория и практика формирования художественнотворческого мышления балетмейстера в современной хореографии : монография / В. Ю. Никитин. – М. : МГУКИ. 2005. – 310 с.

18. Никитин, В. Ю. Модерн-джаз танец: История. Методика. Практика : учеб. пособие / В. Ю. Никитин. – М. : ГИТИС, 2004. – 440 с.

19. Панферов, В. И. Балетмейстер в драматическом спектакле / В. И. Панферов. – Челябинск : ЧГИИК, 1996. – 50 с.

20. Панферов, В. И. Пластика современного танца : учеб. пособие / В. И. Панферов. – Челябинск : ЧГИИК, 1996. – 138 с.

21. Петрова В. Поговорим о... Что есть хореография в век технологий / В. Петрова // Нов. балет. – 2004. – № 5. – С. 47.

22. Подласый, И. П. Педагогика : учебник / И. П. Подласый. – М. : Высшее образование, 2008. – 540 с.

23. Полятков, С. С. Основы современного танца / С. С. Полятков. – 2-е изд. – Ростов н/Д : Феникс, 2006. – 80 с.

24. Пуртова Т.В. Учите детей танцевать: Учебное пособие / Т.В. Пуртова, А.Н. Беликова, О.В. Кветная – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2003. – 256 с.

25. Столяренко, Л. Д. Психология : учеб. пособие / Л. Д. Столяренко. – СПб. : Лидер, 2005. –592 с. : ил.

26. Юсов Б.П. Взаимосвязь культурогенных факторов в формировании художественного мышления учителя образовательной области «Искусство» [Текст]: / Б.П. Юсов. – М. : Компания Спутник +, 2004. – 252 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

